

פחד דוד

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זיע"א ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת ויקהל פקודי שבת החודש

כ"ז אדר תשע"ז

862

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הדה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

נתינת התרומה - תיקון למעשה העגל

"קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה את

תרומת ה'". (שמות ל"ה ה')

על פסוק זה התעוררה לי תמיחה, מדוע נאמר "קחו" ולא נאמר "תנו", והלא בזה נתבקשו ישראל להרים תרומתם למשכן ולכאורה מתאים היה להשתמש בלשון של נתינה ולא בלשון לקיחה?

כידוע המשכן בא לכפר על חטא העגל, אשר היה כה חמור ועד ימינו אנו סובלים מכך. מובא בגמרא (סנהדרין קב.) אמר רבי יצחק אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא של עגל הראשון, עד כאן. ובאמת זוהי פליאה עצומה, כיצד ייתכן שבני ישראל דור דעה שראו את הניסים במצרים ועל הים, יעשו את העגל? הלא הם ראו את שכונת ה' בתפארתה על הר סיני ושמעו מפי הגבורה "אנוכי ה' אלוקיך" ולפתע המירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב, ויש לזכור שזהו דור שזכו לאכול את המן שהוא מזון רוחני, ובכל בוקר לקטו את המן הישר ברדתו מן השמים.

ואכן מעשה העגל עורר על ישראל את כעסו של הקב"ה, כמו שאמר למשה (שמות ל"ב ח') "סרו מהר מן הדרך אשר צויתים". הרוגז שהתעורר אצל ה' יתברך להשמיד את העם היה מחמת ההתהפכות הקיצונית "סרו מהר מן הדרך". שהרי בתחילה הראו ישראל התמסרות ונאמנות מוחלטת לה' יתברך ואמרו "נעשה ונשמע", ולפתע ירדו מדרגתם הרוחנית וחטאו באופן כה נורא כלפי הקב"ה והתכחשו למצוותיו, עד כי חלילה נראה שאין להם תקנה מלבד הכיליון.

בהסבר הדברים מובא בגמרא (שבת פח.) אמר רבי אלעזר - בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, יצתה בת קול ואמרה להן מי גילה לבניי רז זה שמלאכי השרת משתמשים בו, עד כאן. משום שמידה זו של "נעשה ונשמע" מתאימה למלאכים שאין להם יצר הרע ולכן הם יכולים לקבל על עצמם לעשות דבר לפני שידעו מהו הדבר. אולם כל משך חיי האדם עלי אדמות היצר הרע שלו מגביל אותו, והוא אינו יכול לקבל על עצמו לעשות דבר לפני שישמע מה מבקשים ממנו. לו יצויר שאדם מתבקש לעשות מצווה כלשהי, בוודאי אין חסרון בכך שישאל תחילה מהי המצווה ורק אחר כך יקיים אותה, משום שזהו הסדר הנכון לדברים - שמיעה תחילה ואחר כך קיום המצווה.

אם כן כאשר הקדימו ישראל נעשה לנשמע הם העפילו לדוגה על אנושית, דרגה שהיא מעל הטבע. וכשחטאו בעגל, ירדו מאותה הדרגה במהירות עצומה ביותר. והנפילה הייתה כה נוראה עד שהתעורר עליהם חרון אף נורא. אילו הייתה עלייתם בשלבים, מדרגה אחר מדרגה - אזי היו יותר שמורים. והנה ידוע שבשעת מתן תורה הגיעו ישראל למדרגה הגבוהה ביותר, ולשלמות הבריאה. הם היו בבחינת אדם הראשון קודם החטא. וכך הקב"ה ברא את האדם נאמר (בראשית א' כ"ז) "ויברא אלוקים את האדם בצלמו בצלם אלוקים" וכן כתוב (שם ב' ז') "ויפח באפיו

נשמת חיים". ואמרו חז"ל מאן דנפח מדליה נפח, דהיינו שהקב"ה נפח באדם את שמותיו הקדושים שהוא בחינת מאן דנפח מדליה נפח.

כאשר חטאו ישראל בעגל, הם הפסידו את כל מה שקיבלו במתנה מהמלאכים - שני הכתרים שהיו בראשם, וכן תחושת ראיית הקול שראו בהר סיני, שנאמר (שמות כ' ט"ו) "וכל העם רואים את הקולות" ולא זו בלבד אלא שפרחו מהם כל השמות של הקב"ה שהיו בהם והם נותרו ריקים מכל וכל. ובכדי לתקן החטא, אמר להם הקב"ה שכל מה שהיה נצרך לעשיית המשכן וכליו והבגדים - כל זאת יביאו לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ. בצלאל ידע לכוון ולהכניס שמותיו של הקב"ה כביכול בכל הדברים המשמשים לעשיית המשכן וכליו ובגדי הקודש, וכאשר המשכן עמד על תילו והקב"ה השרה שכינתו בתוכו - היו בני ישראל מקבלים את ההשפעה דרך המשכן והכלים ובגדי הכהן הגדול וכך חזרו לשכון בקרבם אותם שמות הקודש שפרחו מהם בזמן העגל.

וכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כ"ה ח') ודרש האלשיך הקדוש בתוכו לא נאמר אלא "בתוכם" בתוך ליבו של כל אחד מבני ישראל כלומר על ידי עשיית המשכן, ישיב הקב"ה את שמותיו הקדושים בתוך בני ישראל דרך המשכן אשר הם עשו אותו מזהבם ומכסףם.

ועוד מסביר האלשיך הקדוש תרומה - אותיות תורה מ'. כלומר תורה שניתנה לסוף ארבעים יום. כי התרומה שהרימו למלאכת המשכן השפיעה עליהם תורה, והתורה היא שמותיו של הקב"ה. וחשבתי בסייעתא דשמיא לתרץ בזה מדוע נאמר "קחו מאתכם תרומה" ולא לשון "תנו", לפי שהקב"ה אמר לבני ישראל "קחו מאתכם" כלומר קחו מהעצמיות שלכם והוא הכסף. כי הכסף חשוב בעיני האדם ביותר, ומאחר והממון נחשב בעיני האדם יקר כגופו - הרי שבשעה שהוא נותן תרומה לה', כאילו הוא נותן את עצמו ממש להקב"ה. והנה "מאתכם" זה בבחינת "אדם כי יקריב מכס" (ויקרא א' ב') ולכן כתוב "קחו מאתכם תרומה לה'" שמאחר וחטאו ישראל בזהב לעשות בו עגל מבלי לחשוב ולשקול כמה חומר דרוש להקים את העגל - כדי לתקן זאת נצטוו ישראל להיות נדיבי לב ולהביא את תרומתם בשיקול דעת מרובה יחד עם מוח ולב. כיוון שלפי הנתינה שיעניקו מן העצמיות שלהם תרומה לה', אזי תשכון בזהב קדושה על ידי הכוונות שהיה בצלאל בן אורי מכוון בזהב, בכסף ובנחושת ובכל המתנות שיביאו קודש לה' לעשיית המשכן. והכוונות הטהורות הללו ישפיעו על האדם המביא את התרומה מטוהר שמות הקודש. וחשבתי שזוהי כוונת חז"ל על בצלאל שידע לצרף אותיות הקודש שנבראו בהם שמים וארץ. כלומר שידע לצרף בזהב השייך לאדם פלוני שמות הקודש על זהב של אדם פלוני, וכך יהא נשפע אותו אדם מן הזהב שלו שהוא העצמיות שלו.

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:18 18:33 18:24 18:35

מוצאי שבת 19:31 19:33 19:32 19:33

רבינו תם 20:11 20:08 20:10 20:11

הילולא דצדיקא

כז - רבי חיים פנחס שיינברג ראש ישיבת 'תורה אור'

כח - רבי מרדכי חברוני ראש ישיבת 'חברון'

כט - רבי שלמה הלוי קעלין מח"ס 'מחצית השקל'

א - רבי שלמה סאלם מגדולי רבני אר"ץ

ב - רבי שלמה דב בער האדמו"ר מהרש"ב

ג - רבי בנימין זאב צבי מזבאריז

ד - רבי יוחנן טברסקי האדמו"ר מרחמסטריוקה

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל שלח הודעה: p@hpinto.org.il

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

"ויבואו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אותו". (שמות ל. כא)

"דע, כותב רבינו אור החיים הק': כי יש שתי דרגות במתנדבים, האחד הוא המתנדב ברצון נפשו כפי יכולתו וערך ממונו, ולזה יקרא "נדבה רוחו".

והשני הוא המתנדב יותר מיכולתו מגודל טובת לבו, ולזה יקרא "נשאו לבו". פירוש שהלב מנשאו ומעריכו בערך עשיר יותר ממה שהוא... ופתח במעולה שבשניהם ואמר כל איש אשר נשאו לבו. ודקדק לומר תיבת איש, לשון חשיבות, וכנגד השני אמר וכל אשר נדבה רוחו ולא אמר איש כי אינו חשוב בערך הראשון.

סיפר הרב מפוניבז' - הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל:

בימים שישבתי בפוניבז' עירי, קרה פעם שנשמעו דפיקות בדלת ביתי בשעה מאוחרת בלילה. משלחת מטובי הקהל באה.

הם סחו לי בחרדה, שפתאום נודע להם כי פלוני הסוחר מחשובי העדה הסתבך קשות בעסקיו וצפוי להתמוטטות. חייבים איפוא לעזור לו.

שאלתי אותם: הכיצד נוכל לעזור לו? והשיבו לי: "אילו יוכלנו לגייס עבורו הלואה דחופה, בסך עשרים אלף ליש"ט, יתכן שנציל את המצב..."

מיד התקשרתי בטלפון אל מנהל הבנק היהודי בעירנו, ובקשתיו לסור אל מעוני להגל ענין חשוב שאינו סובל דיחוי. בבואו סיפרתי לפניו את כל הפרשה.

אמר האישי: "מצדי אין שום מניעה לסדר עבורו מחר בבוקר הלואה כזאת בתנאים נוחים למדי, בתשלומים של 500 ליש"ט מידי

חודש במשך כשלוש שנים ומחצה, אבל אנו זקוקים לערבות מתאימה. אם תשיגו ערבותו של העשיר מר מריאנפולסקי איש - קובנה, הענין מסודר".

מיד צלצלתי בנוכחותו למר מריאנפולסקי, שהכרתיו היטב, והשגתי הסכמתו לערוב להלואה זו. הודות לכך ניצל הסוחר מפשיטת רגל..."

כעבור חמשה חדשים הופיע אצלי פתאום מנהל הבנק כשהוא נבוך. מה קרה? פלוני הסוחר לא פרע תשלומיו, הבנק שלח להזכירו ולא נענה... או-אז נשלחה תביעה אל הערב מר מריאנפולסקי שיפרע במקומו את התשלומים... אלא

שהוא הזדרז ושילם לבנק בבת אחת את הסכום כולו: עשרים אלף ליש"ט! מה פשר מעשהו?!

לשם פיענוח החידה צלצלתי למר מריאנפולסקי. סח לי האישי בפשטות: "רבי, הלא רואה אני בבירור שלא ישלם כלל. לשם מה לחכות ולפרוע בכל חודש לשיעורין, כשיש

באפשרותי לסלק הכל?!"

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפנקסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בושה מהקב"ה

באחד הימים נכנסתי לבית המדרש עטוף בטלית.

כיון שהטלית הייתה מונחת על ראשי, מראה פניי היה מוסתר מעט, וקשה היה לזהות אותי.

בכניסתי, נשמע לאוזניי שיר זמר שאינו תואם לרוח התורה, שאחד ממתפללי בית הכנסת זמזם לעצמו בתוך בית הכנסת.

סובבתי את פניי לעברו בתוכחה, וכשהיהודי הבחין בפניי הוא הפסיק מיד מזמזומו וביקש את סליחתו: "לא ידעתי שכבוד הרב הגיע".

כיון שהיינו בבית הכנסת, לא רציתי להכלימו על מעשהו ולביישו על כך ברבים, ולכן שאלתי אותי בלשון עדינה:

"ממני אתה מתבייש ואיך מעז לשיר שירים מסוג זה. אך מה עם הקב"ה? ממנו - שמלוא כל הארץ כבודו איך מתבייש? ועוד אתה מעז לזמזם שיר לא ראוי זה בבית הכנסת, שהוא מקום שכינתו? היכן יראתך מהקב"ה? היכן הבושה שלך ממי שברא אותך ומחיה אותך בכל רגע ורגע?"

כך הוכחתי אותו. וקיוויתי בלבי שדברי התקבלו על לבו וגרמו לו להתחזק ביראת שמים.

הכבוד הראוי

יהודי שבמקצועו הוא עורך דין סיפר לי שבאחד הימים הוא ייצג בבית המשפט

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "כה אמר ה' א-להים בראשון". (יחזקאל מה).

הקשר לפרשה: בהפטרה נקרא על הקרבנות שיביא הנשיא בראש חדש ניסן, וכמו כן מסופר על ענין חג הפסח, וכך גם המפטיר של שבת החודש עוסק בענין ראש חדש ניסן וחג הפסח הממשמש ובא לטובה

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מצוה לדון אותך לכף זכות

כשם שאסור להאמין דברי גנות שמספרים על חבריהם, כן הדין, אפילו אם יודע שהדברים שסיפר לו הוא אמת, אך יש בהם לצדד לכאן ולכאן, והמספר לו דן אותו לכף חוב, ועל ידי זה הוא מגנה אותו, וידוע דמצוה להשומע לדון אותו לכף זכות.

והעובר על זה ואינו דן אותו לכף זכות והוא מסכים להמספר בגנותו, לא די שעבר על "בצדק תשפט עמיתך", אלא הוא גם כן נכלל בשם מקבל לשון הרע, כיון דעל ידי שלא דן אותו לכף זכות, ממילא נשתרב עליו דברי גנות.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

"ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה". (שמות ל"ה כ')

לכאורה המילה "ויצאו" אינה מתאימה, שהרי משה קיבץ את כל עם ישראל במקום פתוח, ואם כן לאחר שסיים לדבר עימם מה שייך לומר "ויצאו", והלא לא היו מכונסים במקום אחד, ועל כן לא מתאים לכך לשון "ויצאו"?

ובספר "אור פני משה" עמד על דיוק אחר - מדוע נאמר "ויצאו מלפני משה" ולא מלפני הקב"ה, משום שהקב"ה מלוא כל הארץ כבודו ואי אפשר לצאת מלפניו, לכן דייק הפסוק לכתוב מלפני משה דווקא. אולם מכל מקום המילה "ויצאו" - עדיין קשה, ויש להבין את לשון הפסוק.

ונראה לי ליישב על פי משל:

אדם הנכנס לצדיק לקבל עצה או ברכה - בהיכנסו אל מעונו הטהור של הצדיק, וודאי ניכרת הדאגה והתוהו על פניו. וכאשר שומע הוא דברי ניחום, חיזוק וברכה מפי הצדיק, ניכרת הקלה על פניו, וכמובן שליבו מתעודד יותר ומתנחם. אם כן מוכח שהוא נכנס אל הצדיק בתחושה אחת ויצא בתחושה אחרת.

כך הוא הדבר אצל בני ישראל. לאחר חטא העגל המתנינו הם בצפייה לרדתו של משה לדעת מה השיבו ה' יתברך, ואם כן הם היו שרויים בדאגה וצפייה מתמדת לבוא משה. וכשירד משה למחרת יום הכיפורים שחל אז ביום שלישי, והקהיל את כל עם ישראל ביום רביעי ואמר להם - ה' ציוה לבנות המשכן ולהביא זהב וכסף ולכפר על ידי כך את מעשה העגל וזוהי דרך הכפרה על החטא הנורא, היה בזה עידוד גדול לעם ישראל - הנה כיפר הקב"ה על חטאם וניאות להשרות שכינתו הקדושה והטהורה בתוכם. ואז נתעוררו כולם להביא נדבה בבוקר בבוקר, דהיינו יום חמישי ושישי, ובשבת נצטוו שלא להביא לפי שאין בניית המשכן דוחה שבת. לכן נאמר "ויצאו מלפני משה" שכעת כשנפרדו ממנו היו בתחושה אחרת שונה ממה שנכנסו.

ומכאן למדים מוסר השכל, שכאשר אדם מתפלל בכוונה או הוגה בתורה הקדושה, לא ייתכן שיסאר לאחר תפילתו או לימודו באותו מצב ובאותן מחשבות שהיו לו לפני התפילה. אדרבה עליו להיראות שמח יותר כי "פקודי ה' ישרים משמחי לב" (תהילים י"ט ט).

חזק וברוך

מתחזקים באחייה וזוכים לברכה

המשגיח בישיבת קמניץ, הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל, אמר פעם חיזוק בענין עניית אמן בכוונה, וכה סיפר:

בחופץ לארץ נהוג שהמוזמן לחתונה, צריך לאשר שהוא משתתף בשמחה, ושולחים לו כרטיס כניסה. פעם - סיפר הרב שטרן - שכחתי לשלוח הסכמתי להשתתף בחתונה, אך חשבת, שודאי גם ללא כרטיס אכנס, ואולם כך לא היה, בהגיעי לאולם לא נתן לי השומר להכנס ללא כרטיס. הסברתי לו שאני ידיד נאמן לבעל השמחה, ואכנס לכמה דקות, אך לא עזר לי, וחזרתי כלעומת שבאתי...
כך הוא הנמשל:

אדם המגיע לאחר מאה ועשרים לבי"ד של מעלה, נידון לגיהנם, וסובל שם קשות בשבעה מדורין, וב"ה לאחר י"ב חודש יוצא משם, והולך בשמחה למקומו בגן עדן. ובפתח גן עדן עומד מלאך ומבקש כרטיס כניסה. מתפלל האדם גם כאן קיים מושג של כרטיס כניסה? היכן המקום והארמון שבניתי לעצמי מהמצוות? עונה המלאך מקומך שמור בפנים, אך אין כניסה ללא כרטיס.

מהו הכרטיס? נאמר בפסוק - "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים" אל תקרא אמונים אלא "אמנים" מי שעונה אמן בכוונה נפתחים לו שערי גן עדן, וללא זה השערים נעולים ואין לו כניסה...

בזוהר הקדוש (וילך רפה. ב) נאמר כשישראל עונים אמן בכוונה בעולם הזה, כמה פתחי ברכה נפתחים למעלה, כמה טובות נשפעות לכל העולמות, כמה שמחים כל צבא מעלה.

מה שזכרנו של ישראל שגרמו לזה? בעולם הזה: בשעה שיש צער לישראל, ומתפללים לפני הקב"ה, הקול מכריז בכל העולמות: 'פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמנים' - אל תקרי אמונים אלא אמנים. פתחו שערים - כשם שישראל פתחו שערי ברכה, כך עתה יפתחו השערים ותתקבל תפילתם הלושיעם מצרותיהם.

ובעולם הבא: אדם שהיה שומר לענות אמן בעוה"ז, כלומר שהיה ממתין עד שיסיים המברך את ברכתו כדי שיוכל לענות אמן, כשעולה נשמתו לעולם הבא מכריזין לפניו: 'פתחו שערים לפניו, כשם שהוא היה פותח שערים בכל יום כשהיה שומר אמנים'.

ונוסיף את דברי השל"ה הקדוש (מסכת תמיד אות פ): וכן מבואר בספרי המקובלים השואבים מבאר מים חיים של הזוהר, בסוד תיבת אמן ואותיותיו, וכתבו כי העליונים והתחתונים בכלל, תלויין במלת אמן, והוא עיקר ושורש ויסוד מוסד לכל העולמות כולן.

ומי שמכוין לכל ברכה וברכה היוצאת מפי המברך ועונה אמן בכוונה וכדינו, גורם למעלה קדושה הרבה מאוד, ושפע רב טוב לכל העולמות, כי הוא פותח המקור העליון מקור מים חיים, כמו שפותח המעיין להשקות לכל הצרכים השקאה, והקול יורד בשמים ממעל, ומודיע שכל זה הטוב והשמחה גרם פלוני זה עבד המלך הקדוש.

כל הטובות שבעולם

והנה פרפרת נאה שמביאה חכם מנחם מנשה זצ"ל בספרו 'אהבת חיים' - פרשת חיי שרה:

"ואברהם זקן בא בימים" - סופי תיבות 'אמן', ללמדנו כי על ידי עניית אמן כתיקונה, זוכה האדם ונוחל אריכות ימים בשני עולמות - בעולם הזה ובעולם הבא.

"וה' ברך את אברהם בכל" - על ידי אמן זוכה האדם לשפע, ברכה הצלחה, בנים, אושר ועושר וכל טוב.

"ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו" - "אברהם" בגימטריה רמ"ח, מלמדנו כי ע"י עניית אמן בכל כוחו דהיינו בכל רמ"ח איבריו, אזי זוכה בקלות להכניע תחתיו את היצר הרע שעליו נאמר 'מלך זקן וכסיל', ולשלוט עליו בבחינת אדון על עבדו. ולא עוד, אלא שגם היצר הרע בכניעתו תחתיו יסייע לו לעשות רצון הבורא יתברך בזריזות, ולכך רמז הכתוב באומרו "שים נא ירך תחת ירכי" - תחת רגלי, בכדי שאוכל למהר לקיים רצון ה'.

ידו, שנאמר (יחזקאל ג. לג) "ואתה בן אדם צופה נתתיך לבית ישראל ושמת מפי דבר והזהרתו אותם וגו' באמרי לרשע מות תמות ולא הזהרתו וגו' הוא רשע בעונו ימות ודמו מידך אבקש" וגו', לפי שכל ישראל ערבים זה לזה.

ולמה הן דומים? לספינה שנקרע בה בית אחד, אין אומרים נקרע בה בית אחד אלא כל הספינה נקרעה כולה. כך הם ישראל, שנאמר (יהושע כ"ב) "הלא עכן בן זרח מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל היה קצף והוא איש אחד לא גוע בעונו".

ושמא תאמר אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו? לפי שהיה להם לסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמהם, היה להם לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהן ויחזרו בכל עיירות ישראל; יום אחד ללכיש, יום אחד לבית אל, יום אחד לחברון, יום אחד לירושלים, וכן בכל מקומות ישראל וילמדו את ישראל דרך ארץ בשנה ובשנים ובשלוש עד שיתישבו ישראל בארצם - כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה בעולמות כולן שברא מסוף העולם ועד סופו. והם לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו ואומרים שלום עליך נפשי, כדי שלא להרבות עליהן את הטרור.

עולמים אמר, מאחר ששם זה את נפשו בכפו ובא להציל את ישראל מיד מואב ובני עמון והם באו לעשות עמו מריבה גדולה ונתקבצו עליו לעשות מלחמה עמו, מיד יצא יפתח והרג בהם ארבעים ושנים אלף שנאמר (שופטים י"ב) "ויצעק איש אפרים וגו' ויאמר ליפתח מדוע עברת להלחם בבני עמון ולנו לא קראת וגו' ביתך נשרוף עליך באש ויאמר יפתח אליהם איש ריב הייתי וגו' ואראה כי אינך מושיע ואשימה נפשי בכפי וגו' ולמה עליתם אלי היום הזה להלחם בי ויקבוץ יפתח את כל אנשי גלעד וילחם את אפרים וגו' וילכוד גלעד את מעברות הירדן לאפרים והיה כי יאמרו פליטי אפרים אעבורה ויאמרו לו אנשי גלעד האפרתי אתה ויאמר לא. ויאמרו לו אמר נא שבולת ויאמר סבולת".

אין סבולת אלא לשון עבודה זרה, כאדם שאמר לחבירו שא בל. "ולא יכין לדבר כן ויאחזו אותו וישחטוהו וגו' ויפול בעת ההיא מאפרים ארבעים ושנים אלף". מי הרג את כל אלה? הוי אומר לא הרג אותן אלא פנחס שהיה סיפק בידו למחות ולא מיחה, וגם היה לו להתיר את נדרו ליפתח ולא התיר.

ולא פנחס בלבד, אלא כל מי שסיפק בידו למחות ולא מוחה להחזיר את ישראל למוטב ואינו מחזיר - כל הדמים הנשפכים בישראל אינם אלא על

ושמא תאמר אותן ארבעים ושנים אלף שנהרגו בימי יפתח הגלעדי, מפני מה נהרגו? יפתח נדר נדר שלא כהוגן ופנחס בן אלעזר היה עומד בימים ההם, היה לו ליפתח לילך אצל פנחס ויתיר לו נדרו ולא הלך, זה אמר אני ראש לכל ישראל ואלך אצל זה? ופנחס אמר הוא צריך לי ואני אלך אצלו? זה נוהג גדולה בעצמו. אוי לה לגדולה שקוברת את בעליה, אוי לה לגדולה שלעולם אינה גורמת טובה.

יפתח הגלעדי נדר נדר שלא כהוגן להעלות בתו על גבי המזבח, נתקבצו אליו אנשי אפרים לעשות עמו מריבה גדולה היה לו לפנחס שיאמר להם להתיר את נדרו ליפתח לא באתם אלא לעשות עמו מריבה באתם אלא לא די שהוא לא מיחה בבני אפרים אלא גם הוא לא התיר את נדרו ליפתח. הקב"ה שהוא יושב על כסא שופט צדק יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

לאשה.

מכיון שכן, חזר רבי אהרן לביתו, כשהוא מדוכא ושבור ברוחו. הוא אף החל לחשוש, שמא כ"ק רבי חיים זיע"א מצא בו איזה שהוא פסול, שבשל כך אינו ראוי לשאת את בתו של הרב לאשה.

והנה, באחד הלילות, נגלה הצדיק רבי כליפא בן מלכה זיע"א בחלומו אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ואמר לו: "אני שלחתי אליך את נכדי כשהוא שמח וטוב לב, ואתה החזרת אותו לביתו מדוכא ועצוב מאד..."

כ"ק רבי חיים זיע"א השיב, בחלום הלילה, לרבי כליפא כך:

"כבודו בוודאי יודע, שעל בתי מזל נגזרה הגזירה להתעורר בשתי עיניה, כי ראתה את אליהו הנביא. משום כן סירבתי להשיא אותה לנכדך אהרן".

רבי כליפא השיב ואמר לרבי חיים: "רבי חיים! הסר כל דאגה מלבך. נכדי יקבל עליו את הדין, יהיה מה שיהיה".

עם אור הבוקר, שלח רבי חיים זיע"א מכתב אל רבי אהרן מלול, וביקש ממנו שיבוא אליו למוגאדור. בבואו, סיפר לו רבי חיים את כל דבר המעשה בביתו, ואת הגורל המר שצפוי לה לאחר נישואיה. משום כן - אמר כ"ק רבי חיים זיע"א, לרבי אהרן - סירבתי לתת אותה לך לאשה.

רבי אהרן מלול לא נרתע. "אני מוכן גם כך להתחתן עם בתך. זכות גדולה שכזו לא מצויה בכל יום", אמר.

ואכן. לא עברו ימים מרובים, והשנים באו בברית הנישואין.

לאמיתו של דבר, רוע הגזירה נקרע והתבטל! בזכות אמונתם, תמימותם וצדקתם של בני הזוג הצעיר, והודות לזכות אבות שעמדה להם. האשה המשיכה לראות בעיניה ככל האדם, ושניהם האריכו ימים וראו דור ישרים מבורך.

כשהגיע זמנם להיפטר מהעולם, נפטרו שניהם בשבוע אחד. ושניהם נקברו בסמיכות מקום בבית העלמין הישן שבמוגאדור.

נכדי יקבל עליו את הדין

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א היה יושב בלילות ועוסק בתורה. בני הבית ידעו שאין להפריע לו בשעות אלו שהם קודש ללימוד התורה.

באחד הלילות נכנסה בתו הגב' מזל ע"ה לחדר הרב בענין כלשהוא. כשנכנסה הבת לחדר, היא הבחינה שאביה הצדיק יושב ולומד תורה עם אדם נוסף. כשראה כ"ק רבי חיים זיע"א את בתו עומדת בחדר, נזעק ממקומו וצעק:

"בתי, בתי, מדוע נכנסת לחדר ללא רשות? אוי לנו ואבוי לנו. האיש אותו ראית הוא אליהו הנביא, אבל לא היית ראויה להיות נוכחת במחזה הזה ולראות אותו. בגלל זה נגזרה עלייך גזירה, שהעיניים הללו שראו מראה אסור - יתעוורו, או שעלייך למות, חס וחלילה..."

הבת ההמומה נשארה לעמוד דום, והדיבור ניטל מפיה מרוב פחד ואימה.

כרחם אב על בנים, ריחם רבי חיים זיע"א על בתו, והתפלל לפני הקב"ה בבקשת רחמים, כי בתו לא תתעורר לפני חתונתה. לאחר מכן סיפר רבי חיים לבתו את מה שעשה, והיא, שהיתה צדקת גדולה, קיבלה עליה את הדין באהבה, ללא טרונות, ושמה את מבטחה בה יתברך.

כך חלפו להם השנים. ובאחד הימים הזדמן למוגאדור רבי אהרן מלול, נכדו של הצדיק הקדוש רבי כליפא בן מלכה זיע"א. ומנהגו של רבי אהרן היה להתאכסן בביתו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, כל אימת שהיה מגיע למוגאדור.

בבית הרב, הבחין רבי אהרן מלול בביתו של הרב, הגב' מזל. הוא שם לב לצניעותה, לצדקותה וליושרה, כנצר למשפחת קדושים וטהורים, ומכיון שכן ניגש אל כ"ק רבי חיים זיע"א, וגילה את אזנו כי הוא חפץ לשאת את בתו לאשה.

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, סירב לבקשתו בכל תוקף.

ככל שרבי אהרן הפציר וביקש מאת הרב להינשא לבתו, כך כ"ק רבי חיים זיע"א מסרב יותר ויותר, ואף אינו מסביר לו את סיבת סירובו - מדוע לא יתן לו אותה